

Stora Enso Metsän Monimuotoisuusohjelma

2022-2030

Stora Enso Metsän Monimuotoisuusohjelma 2022-2030

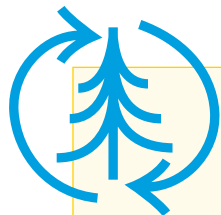

- Stora Enso Metsän Monimuotoisuusohjelma kokoaa yhteen puunhankinnassamme toteutettavat luonnonhoidon toimenpiteet, joiden tarkoituksena on tukea talousmetsien monimuotoisuutta.
- Monimuotoisuusohjelma on elävä ohjelma, jonka alle tulemme tulevana vuosina lisäämään talousmetsien luonnonhoidon tilaa parantavia toimenpiteitä.
- Monimuotoisuusohjelma kuuluu Stora Enson viime vuonna julkaisemiin, koko yhtiötä koskeviin vastuullisuustavoitteisiin. Vuoteen 2030 ulottuvien toimenpiteiden on määrä lisätä lajien, elinympäristöjen ja maisemien monimuotoisuutta.
- Ohjelmassa tuomme esille tärkeäksi näkemiämme luonnonhoidon painopisteitä, tavoitteita ja monimuotoisuuden mittareita, joiden avulla voimme arvioida talousmetsien luonnonhoidon tasoa puunhankinnassamme.
- Turvaamme metsäluonnon monimuotoisuutta luonnonhoidon keinoin, kehitämme omaa toimintaamme seuraamalla puunhankinnan luonnonhoidon laatua, tuemme paikallisyhteisöjä ja olemme mukana alan tutkimus- ja kehitystyössä.
- Ostamme puuta suomalaisilta metsänomistajilta, ja puunhankintaamme ohjaa metsäluonnon monimuotoisuuden säilyminen.
 - Säilytämme biologista monimuotoisuutta yhteistyössä metsänomistajien kanssa. Tuemme ja neuvomme metsänomistajia vastuulliseen ja kestäväan metsänhoitoon liittyvässä päätöksenteossa sekä kannustamme heitä sertifioimaan metsiään.

Ohjelman tavoitteet tukevat monimuotoisuudelle tärkeitä rakennepiirteitä

- Monimuotoisuusohjelman tavoitteet edistävät monimuotoisuudelle tärkeiden metsien rakennepiirteiden kuten elävien ja järeiden säästöpuiden ja lahoppuuston määrää sekä lehtisekapuustoisuuden ja peitteisyyden säilymistä. Monet uhanalaiset lajit elävät eri asteittain lahonneella puulla, joten lahoppuujatkumon turvaaminen on tärkeää.
- Nämä rakennepiirteet yhdessä vesiensuojelutoimenpiteiden kanssa parantavat uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojelua, metsätalouden vesiensuojelua ja hillitsevät ilmastonmuutosta.

Monimuotoisuusohjelman pääteemat

Talousmetsien
luonnonhoito ja
luonnonhoidon
laaduntason
seuraaminen

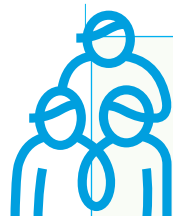
Vapaaehtoinen metsien
suojele ja lehtojen sekä
soiden ennallistaminen

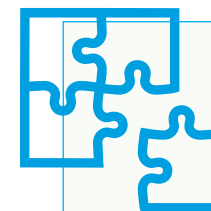
Ilmastonmuutos

Vesiensuojelu

Henkilöstön ja yrittäjien
osaaminen ja koulutus

Yhteistyöhankkeet

Metsäsertifiointi

Vapaaehtoistyö

1. Turvaamme metsien monimuotoisuutta talousmetsien luonnonhoidolla

- Luonnon monimuotoisuus on keskeinen painopistealue vastuullisuustyössämme, ja edistämme luonnon monimuotoisuutta erilaisin toimenpitein osana jokapäiväistä metsänhoitoa.
- Suurin osa uhanalaisista metsälajeista (57 %) elää vain noin 1-2 %:lla Suomen metsäpinta-alasta.
 - Voimme aktiivisesti vaikuttaa erityisesti lehtojen, harjujen ja paloalueiden uhanalaisuuskehitykseen keskittämällä luonnonhoito-toimia näille alueille.

• Toimenpiteemme metsien monimuotoisuuden ylläpitämiseksi:

- Noudatamme sertifiointijärjestelmien säästöpuuvaatimuksia. Seuraamme säästöpuuvaatimuksen toteutumista yrittäjäkohtaisesti ja tarvittaessa annamme palautetta jätetyistä säästöpuumääristä.
- Pyrimme hakkuissamme lahoppuujatkumoon. Teemme teköpötkkelöitä 4 kpl/ha sekä harvennus- että päätehakkuilla. Emme osta tai korjaa energiapuuksi yksittäisiä kuolleita puita tai niiden muodostamia pienryhmiä, ja puunkorjuussa vältämme pysty- ja maalahoppuun vaurioittamista.
- Säästämme taimikonhoidossa ja harvennuksissa lehtipuuta sekapuustoisuuden lisäämiseksi, ja jätämme tiheikköjä 2-3 kpl/ha turvaamaan riistan elinolosuhteita. Seuraamme tiheikköjen määrää luonnonhoidon laadun seurannassa.
- Huomioimme lintujen pesintäajan hakkuissamme. Tietojärjestelmämme sulkee automaattisesti rehevät lehtipuuvalliset metsäkuviot pois korjuusuunnitelmista lintujen pesimäaikana. Näillä alueilla korjuu voi käynnistyä vasta pesimäajan ulkopuolella.
- Pilotimme kesällä 2022 palvelua, jossa metsänomistajalle maksetaan monimuotoisuuslisää puukaupparamaksun yhteydessä. Monimuotoisuuslisä perustuu metsänomistajan päätökseen jättää hakkuualueelle enemmän säästöpuita ja teköpötkkelöitä kuin mitä PEFC-sertifioinnin vaatimukset edellyttävät. Lisän suuruus on 0,50 €/m³.
- Olemme kouluttaneet henkilöstöämme lehtojen huomioiseen ja käsittelyyn, jotta he osaavat tarvittaessa neuvoa metsänomistajia lehtojen merkityksestä uhanalaisille lajeille.
- Kannustamme metsänomistajia huomioimaan metsissään monimuotoisuudelle tärkeät lehdot, suot sekä paahderinteet, ja harkitsemaan ennallistamista ja hoitohakkuita näillä kohteilla.
- Kerromme metsänomistajille kulotusmahdollisuuksista ja ohjaamme kohteita Metsäkeskuksen hankehakuun.

2. Seuraamme luonnonhoidon laaduntasoa puunkorjuussamme

- Olemme asettaneet puunkorjuun yhteydessä tehtäville luonnonhoidon toimenpiteille tietyt tavoitteet.
- Seuraamme ja raportoimme vuosittain harvennus- ja päätehakkuiden luonnonhoidon laadun tasoa, ja varmistamme, että määrittämämme luonnonhoidon toimet ja tavoitteet myös toteutuvat käytännössä.
- Tarkastelemme omassa seurannassamme erilaisia monimuotoisuusindikaattoreita mm.
 - jätettyjen säästöpuiden määrää ja sijoittelua
 - lahopuun ja tekopötkkelöiden määrää
 - sekapuustoisuutta ja tehtyjen suojaheikköjen määrää
 - vesistöjen suojakaistojen leveyksiä ja mahdollisia vaurioita suojakaistoilla
 - uhanalaisten lajien ja monimuotoisuudelle tärkeiden elinympäristöjen huomioimista
- Riippumaton asiantuntija Tapio Palvelut Oy tekee tarkastusmittauksia mittaamillamme leimikoille. Lisäksi saamme vuosittain luonnonhoidon laadunseurannan tulokset Suomen metsäkeskukselta.

3. Puunkorjuun vesiensuojelu on yksi keskeisimmistä osaamisalueistamme

- Vesiensuojelu on tärkeässä osassa puunkorjuun suunnittelussa ja toteutuksessa. Viimevuosina vesiensuojelu on ollut yksi näkyvimmistä teemoista vastuullisuustyössämme. Olemme kouluttaneet henkilöstöämme ja yrittäjiä sekä asettaneet käytännön tavoitteita metsätalouden vesiensuojelun parantamiseksi.
- **Toimenpiteemme metsätalouden vesiensuojelun edistämiseksi:**
 - Koulutamme henkilöstöämme ja yrittäjiä säännöllisesti vesiensuojelun kysymyksiin.
 - Puunkorjuussa teemme leimikolla olevista puista tukevia siltoja virtaavien vesien ylityksissä. Näin vältetään penkan sortuminen ja siitä aiheutuva maa-ainesten ja ravinteiden valuminen vesistöihin. Seuraamme siltojen määriä osana ympäristöhavaintojamme.
 - Maanmuokkauksessa vesistöjen, kuten järvien, jokien ja pienvesistöjen ympärille jätetään maanpinnan kaltevuus, eroosioherkkyys sekä sertifiointi huomioon ottaen 5-30 metrin muokkaamaton suojavyöhyke.
 - Kiinnitämme huomioita oikean maamuokkaustavan valintaan välttäen liian voimakasta maanmuokkausta.
 - Lannoituksessa jätämme riittävät suojakaistat ojien reunoille sertifiointin ohjeistusten mukaan.
 - Seuraamme vesistöjen suojavyöhykkeiden leveyksiä osana luonnonhoidon laadun indikaattoreita.
 - Toteutamme vuosittain vesiensuojelun yhteistyöhankkeita eri kumppaneiden kanssa.

4. Sertifioidun puun tavoite puunhankinnassamme on 90 %

- Metsäsertifiointi kertoo kuluttajille, että puunhankinnassamme on otettu huomioon taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen kestävyys.
- Tehdasasiakkaittemme vaatimukset puun sertifiointiasteelle vaihtelevat puutavaralajeittain ja tehtaittain, mutta tavoitteenamme on, että kaikesta toimittamastamme puusta ja kuidusta vähintään 90 prosenttia tulee sertifioiduista metsistä.

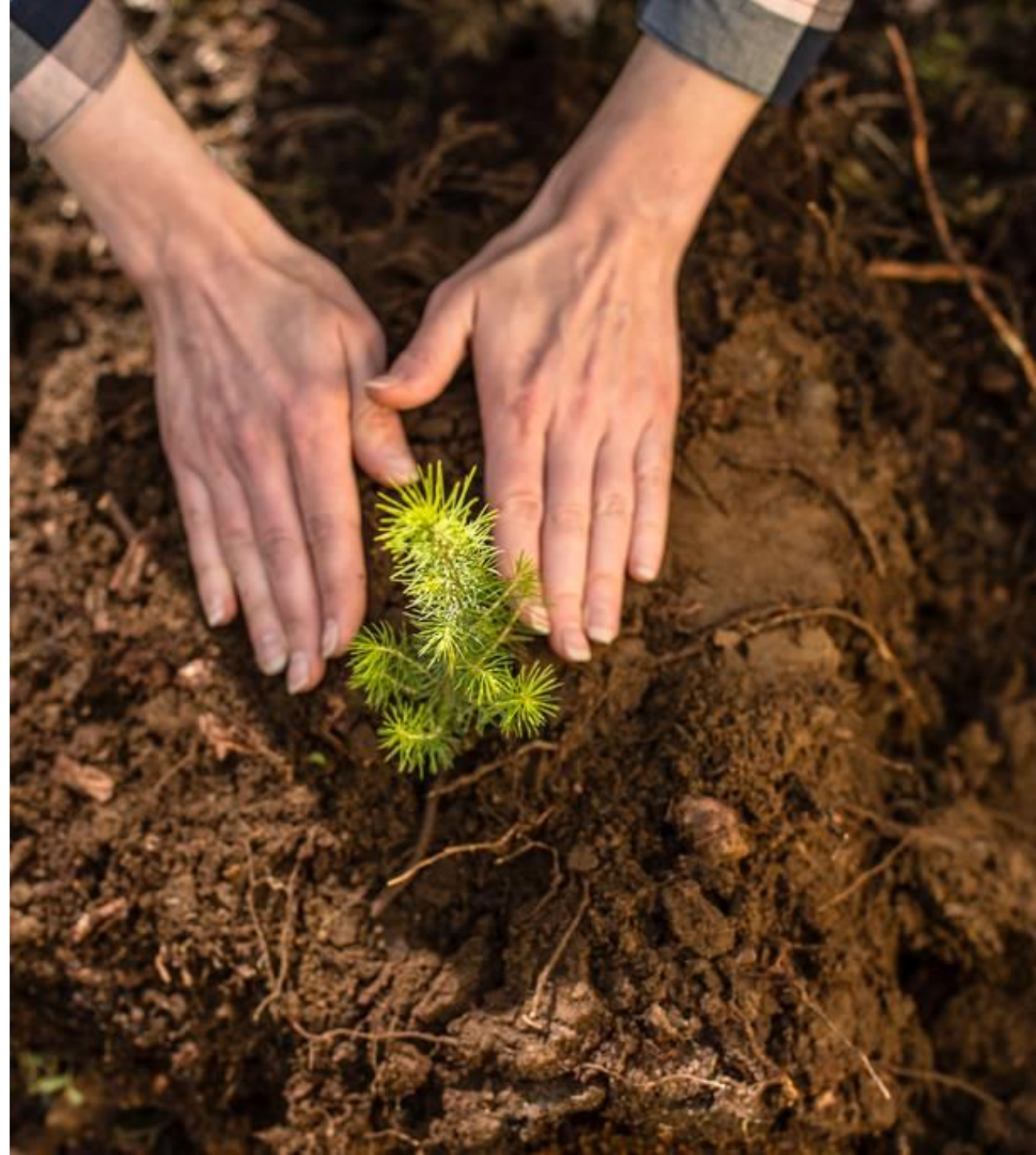
- **Toimenpiteemme sertifioidun puun takaamiseksi:**
 - Kaikki tehtaillemme toimittamamme raakapuu, hake ja sahanpuru ovat peräisin kestävästä lähteistä.
 - Puukaupan yhteydessä varmistamme, onko metsätila PEFC-sertifioitu ja kannustamme metsänomistajaa liittymään sertifiointiin. Keskustelemme myös mahdollisuudesta liittää metsänomistaja FSC-metsäsertifiointiin ja omaan FSC-ryhmäämme.

5. Kannustamme henkilöstöämme vapaaehtoistyöhön

- Paikallisyhteisöjen tuki tarkoittaa taloudellista ja talkootyö – tyyppistä tukea voittoa tavoittamattomille paikallisille yhteisöille. Kannustamme omaa henkilöstöämme osallistumaan esimerkiksi metsien hyvinvointiin tai vesiensuojeluun liittyvään vapaaehtoistyöhön.
- Metsäisten aiheiden lisäksi vapaaehtoistunteja käytetään verenluovutukseen ja paikallisen kulttuurin, taiteen sekä liikuntaseurojen tukemiseen.

- **Toimenpiteemme paikallisyhteisöjen tukemiseen:**

- Jokainen työntekijämme voi halutessaan käyttää vapaaehtoistyöhön 8 tuntia omaa työaikaansa yhden kalenterivuoden aikana.
- Maksamme puukaupoista Metsäsäätiömaksuja saman verran kuin metsänomistajat ja tuemme näin Metsäsäätiön rahoittamaa koulutusta sekä tutkimus- ja kehityshankkeita.

6. Koulutamme henkilöstöämme ja yrittäjiämme säännöllisesti

- Koulutamme henkilöstöämme säännöllisesti mm. eri luonnonhoitotoimiin ja metsäsertifiointiin liittyen.
- Kaikki uudet toimihenkilömme käyvät taloon tullessaan laajan luonnonhoidon koulutuksen, jossa käydään tarkemmin läpi talousmetsien luonnonhoidon käytännön toimenpiteitä.
- Vaadimme kaikilta uusilta toimihenkilöiltä luonnonhoitotutkinnon suorittamisen. Metsäasiantuntijamme suorittavat myös PEFC- ja FSC-sertifiointikoulutukset.
- Jokaisella ostotiimillämme on oma ympäristöyhdyshenkilö, joka perehdyttää ja tukee uutta metsäasiantuntijaa ympäristöaiheisiin liittyen.

7. Olemme sitoutuneet metsien vapaaehtoisen suojelun ja lehtojen sekä soiden ennallistamisen edistämiseen

- **Toimenpiteemme metsien vapaaehtoisen suojelun sekä lehtojen, paahderinteiden ja soiden ennallistamisen edistämiseksi:**
 - Lisäämme metsänomistajien tietoisuutta METSO-suojelusta, lehtojen, soiden sekä paahderinteiden merkityksestä monimuotoisuudelle ottamalla asian puheeksi puukauppaneuvottelujen yhteydessä.
 - Ilmoitamme sopivista kohteista Metsäkeskukselle tai ELY-keskukselle.
 - METSO-suojelun edistäminen sekä ennallistamiseen sopivien elinympäristöjen huomioiminen kuuluvat ostotiimiemme määrällisiin vuositavoitteisiin.
 - Soiden monimuotoisuuden ja metsien virkistysarvojen lisäämiseksi Stora Enso Metsä ja Tornator ovat sopineet 5-vuotisesta (2022-2026) soiden ennallistamishankkeesta, jossa ennallistetaan 1000 ha Tornatorin omistamia soita.

8. Olemme asettaneet tavoitteita ilmastomuutoksen hillitsemiseksi

- Metsä ei ole vain hiilinielu, vaan se myös mahdollistaa kestäväen taloudellisen toiminnan, jolla on myönteisiä ilmastovaikutuksia. Metsillä on keskeinen rooli ilmastomuutoksen torjunnassa.
 - Nuoret kasvavat metsät sitovat hiilidioksidia, mutta vanhassa metsässä hiilidioksidin sitominen hidastuu, ja voi kääntyä negatiiviseksi lahopuun hajoamisen ja metsätuhojen myötä.
 - Stora Enso Metsän tarjoamien palveluiden avulla metsänomistaja saa pidettyä metsiensä kasvun ja siten hiilen sidonnan korkealla tasolla, millä on ilmastomuutosta hillitsevä vaikutus.
 - Suosittelemme metsänomistajille turvemaiden metsien uudistamisessa monipuolisia metsänsäätelymenetelmiä puuston ja vesitalouden lähtötilannetta arvioimalla.
 - Pyrimme parantamaan toimintamme energiatehokkuutta kouluttamalla henkilöstöämme ja yrittäjiämme sekä osallistumalla energiatehokkuutta koskeviin tutkimushankkeisiin.
 - **Suurin osa Stora Enson ilmastohyödyistä syntyy fossiilisten raaka-aineiden korvaamisesta, ja vuonna 2019 Stora Enson tuotteet vähensivät arviolta 18 miljoonaa tonnia hiilidioksidipäästöjä. Se vastaa 5 miljoonan auton vuotuisia hiilidioksidipäästöjä.**

9. Teemme yhteistyötä eri organisaatioiden kanssa metsien monimuotoisuuden tukemiseksi

Yhteistyökumppaneina WWF Suomi ja Tornator:

- **Stora Enso on yhtiönä mukana Maailman luonnonsäätiön Forests Forward –ohjelmassa**
 - Ohjelma edistää metsiin liittyvää vastuullisuustyötä yhteistyössä eri yritysten ja sijoittajien kanssa. Ohjelman yritykset sitoutuvat muun muassa vastuulliseen metsänhoitoon ja liiketoimintaan, metsien uudistamiseen ja luonnon monimuotoisuuden suojeluun.
 - WWF Suomi on yksi Stora Enso Metsän pitkäaikaisemmista yhteistyökumppaneistamme. Laajemman Forests Forward -ohjelman lisäksi keskitymme yhteistyössä metsien vapaaehtoisen suojelun, metsätalouden vesiensuojelun sekä talousmetsien monimuotoisuuden edistämiseen.
- **Olemme aloittaneet WWF:n ja Tornatorin kanssa kolmivuotisen (2022-2024) Metsäpurojen puolesta - yhteistyön pienvesien elinympäristöjen ennallistamiseksi**
 - Tavoitteena on ennallistaa vaelluskalojen ja muiden virtavesilajien elinympäristöjä. Ennallistamisen toimenpiteitä ovat mm. virtavesiuomien luonnonmukaistaminen sekä kutusoraikkojen rakentaminen sekä vaellusesteinä toimivien siltarumpujen vaihtaminen.
- **Metsät ja vedet –yhteistyöhanke Tornatorin ja WWF:n kanssa.**
 - Hankkeessa edistetään vesiensuojelutoimenpiteitä Tornatorin omistamilla mailla, joissa Stora Enso Metsä toimii puunkorjaajana. Tavoitteena hankkeessa on myös vesiensuojelutoimenpiteistä viestiminen Stora Enson asiakkaille puukauppojen teon yhteydessä ja tarjota palveluna sellaisia metsänkäsittelytoimenpiteitä, joilla voidaan kohdentaa parannuksia vesien hallintaan ja vesien laadun parantamiseen.

Stora Enson ja SLU:n yhteinen tutkimushanke:

- Meillä on pitkäaikainen tutkimusohjelma biologisesta monimuotoisuudesta Ruotsin maatalousyliopiston (SLU) kanssa, ja sovellamme tutkimusohjelman tuloksia puunhankintamme ympäristöosaamisen kehittämiseen.

Valtakunnallinen pienvesien ennallistamishanke 2022-2024:

- Stora Enso Metsä on mukana Suomen vesistösäätiön koordinoimassa hankkeessa, jossa ennallistetaan valuma-aluelähtöisesti erilaisia pienvesiä. Erityisesti mielenkiinnon kohteina hankkeessa ovat metsäisten purojen ennallistaminen, savimaiden purojen ennallistaminen ja niiden inventoinnin kehittäminen sekä lähteiden ja lampien ennallistaminen.

Monimuotoisuuslukuja

- Jätämme korjaamatta kaiken lahopuun. Teemme kaikissa hakkuissa 4 tekopötkkelöä hehtaarille. **Tavoittemme on, että vuoden aikana tikat ja muut kolopesijät saavat näin vähintään 250 000 uutta kerrostaloa nakutettavaksi.**
- Jätämme hakkuiden yhteydessä vähintään kymmenen säästöpuuta hehtaaria kohti. Tämä tarkoittaa, että vuoden aikana suomalaisiin metsiin jää pysyvästi lisää vajaa miljoona säästöpuuta luomaan tulevaisuuden lahopuujatkumoa. Järeä säästöpuu toimii lahotessaan elinympäristönä monille lajeille. Säästöpuiden määrätavoitetta lisätään entisestään tulevaisuudessa.
- Tavoittemme on tehdä 2–3 suojatiheikköä hehtaarille. Vuoden aikana metsien monimuotoisuutta ja riistan olosuhteita tukemaan syntyy näin lähes 200 000 uutta tiheikköä.
- Kannustamme omaa henkilöstöämme osallistumaan esimerkiksi metsien hyvinvointiin tai vesiensuojeluun liittyvään vapaaehtoistyöhön. Stora Enson toimihenkilöt voivat käyttää vuodessa kahdeksan tuntia työaikaan vapaaehtoistyöhön. Esimerkiksi puunhankinnan henkilöstön tavoitteena on tehdä vuodessa liki 4000 tuntia vapaaehtoistyötä.
- Lisäämme metsänomistajien tietoisuutta METSO-suojelusta ja lehtojen merkityksestä monimuotoisuudelle puukauppaneuvottelujen yhteydessä. Tavoitteenamme on tehdä vuonna 2022 yli 200 METSO-suojelualoitetta.
- Ennallistamme yhdessä Tornatorin kanssa yhteensä 1000 hehtaaria suoalueita Itä- ja Etelä-Suomessa vuosina 2022–2027. Suon ennallistamisella lisätään luonnon monimuotoisuutta ja parannetaan suoalueilla olevien lajien elinympäristöä.